

Häme

16.6.2015

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

ASIA

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeellisuus

HANKKEESTA VASTAAVA

Megatuuli Oy
Teknobulevardi 3–5
01530 Vantaa

HANKKEEN KUVAUS

Megatuuli Oy:n projektiyhtiö Tuulivoimapuisto Tyrinselkä Oy suunnittelee Jokioisten ja Ypäjän kuntiin sijoittuvalle Tyrinselän alueelle tuulivoimamahanketta.

Suunniteltu tuulivoimapuisto koostuu kahdeksasta tuulivoimalasta. Voimaloiden tarkkaa tehoa ei ole vielä päätetty. Kolmilapaisten voimaloiden napakorkeus olisi enintään 144 metriä ja kokonaiskorkeus enintään 210 metriä. Roottorin halkaisija olisi enintään 131 metriä. Voimaloiden torni olisi kartiomainen teräsputkitorni tai hybriditorni, jossa olisi betoninen alaosa ja sen päällä teräsputkitorni. Perustuksen vaihtoehdot ovat tällä hetkellä maavarainen teräsbetoniperustus tai kallioon ankkuroitu perustus. Hankealueelle tullaan rakentamaan sähköverkkoa ja muuntoasema, huoltoteitä ja tuulivoimaloiden pystytyspaikkoja. Hankealueelle rakennetaan sähköasema, jolla liitytään olemassa olevaan 110 kV:n linjaan.

Hanke oli aikaisemmin pienempi ja käsitti kuusi voimalaa, jotka kaikki sijoituivat Jokioisten kunnan alueelle. Hämeen ELY-keskus päätti 3.12.2013, että hankkeeseen ei tarvitse soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (HAMELY/9/07.04/2013). Sittenkin hankekoko on kasvanut, ja tästä syystä hankevastaava pyytää nyt uudelleen päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeellisuudesta. Tuulivoimaloista neljä tulisi sijoittumaan Jokioisten luoteisosaan ja toiset neljä Ypäjän pohjoisosaan. Hankealue ulottuu myös Humpilan puolelle, mutta sinne ei ole suunniteltu voimaloita. Jokioisten puolelle voimaloiden rakentamiselle on jo saatu suunnittelutarveratkaisu, joka on lainvoimainen. Jokioisten puolen tuulivoimaosayleiskaava on tarkoitus laatia niin, että voimaloiden sijainti on sama kuin suunnittelutarveratkaisussa.

Tuulivoimaloiden perustaminen, sähköaseman ja -linjan sekä huoltoteiden ja pystytyspaikkojen rakentaminen edellyttävät puuston raivaamista, maankaivu- tai räjäytystöitä sekä rakentamiseen tarvittavan kiviaineksen tuomista alueelle.

KAAVOITUSTILANNE

Hankealueella on voimassa ympäristöministeriön vuonna 2007 vahvistama Kanta-Hämeen maakuntakaava. Kaavassa hankealueella on ulkoilu- ja hevosvaellusreittien merkinnät.

Maakuntakaavassa hankealueesta noin neljäsosa kuuluu MU24-merkinnällä varustettuun alueeseen. MU-merkintä tarkoittaa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Alueen suunnittelumääräyksessä todetaan, että alueen rakentaminen tulee suunnitella ja sijoittaa niin, ettei merkittävästi heikennetä alueen maisema- ja muita ympäristöarvoja eikä ulkoilureittien ja muiden ulkoilutoimintoja varten tarpeellisten alueiden järjestämismahdollisuuksia. MU24-varaus on Kiipunjärven alue, joka on kokonaisuudessaan pinta-alaltaan 401 ha. Sen varausperuste on ”yhtenäinen metsäalue, kehitettävä ulkoiluvyöhyke”.

Hankealueen keskivaiheilla on MY43-merkinnällä varustettu alue. MY-merkintä tarkoittaa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon, että aluetta on maiseman ja luonnonarvojen vuoksi suojeltava. MY43-varaus on Äijälampi, joka on kokonaisuudessaan 15 ha:n alue. Sen varausperuste on maisemansuojelu ja soidensuojelu.

Hankealuetta ympäröi luoteen suuntaa lukuun ottamatta maisema-alue. Maakuntakaavassa sitä kuvaava *ma-varaus* on lähimmillään noin 1,5 km:n etäisyydellä hankealueesta. Kyseessä on Loimijoen–Jänhijoen maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue.

Kanta-Hämeeseen valmistui 1. vaihemaakuntakaava, jonka ympäristöministeriö vahvisti 2.4.2014. Vaihemaakuntakaava keskittyy alue- ja yhdyskuntarakenteen, asumisen ja elinkeinotoimintojen sekä liikennejärjestelmän ja teknisen huollon palvelujen kehittämiseen. Ministeriö jätti vahvistamatta 1. vaihemaakuntakaavasta Humppilan lentokenttä- ja logistiikka-alueet. Vahvistamisesta on valittu korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kanta-Hämeen maakuntakaavan uudistamisen 2. vaihe on parhaillaan käynnissä, kaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 1.6.2015. Siinä keskitytään erityisesti liikenteen ja luonnonvarojen aihealueisiin. Tyrinselän alue on merkitty 2. vaihemaakuntakaavaan tuulivoimaloiden alueena ja hankealue sijoittuu suurelta osin vaihemaakuntakaavassa merkitylle tuulivoima-alueelle. Maakuntakaava sisältää Tyrinselän alueen lisäksi Humppila–Urijalan tuulivoimaloiden alueen Humppilan kunnan pohjoisosassa.

Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaava on parhaillaan luonnosvaiheessa. Jokioisten ja Ypäjän kuntiin laaditaan kumpaankin oma osayleiskaava, mutta suunnittelu tehdään yhtenä kokonaisuutena. Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavan kaavaluonnos on nähtävillä 27.5.–26.6.2015.

YMPÄRISTÖ

Suunniteltu tuulivoimapuisto sijoittuu Jokioisten ja Ypäjän alueelle noin 5 km Ypäjän keskustasta pohjois–koilliseen, noin 10 km Jokioisten keskustasta luoteeseen ja noin 5 km Humppilan keskustasta lounaaseen.

Hankealue on pääosin metsäistä mäkimaastoa. Alueella ei sijaitse eikä sille ole suunniteltu muita toimintoja. Hankealueen ympärillä asutusta on lähinnä idässä, pohjoisessa ja lännessä. Etelässä asutusta on vain vähän. Lähin asunto ja vapaa-ajan asunto on noin 900 metrin päässä voimaloista.

Noin kilometrin päässä hankealueen kärjestä kulkee Varsinais-Suomen maakunnan ja Loimaan kunnan raja. Maakuntarajan toiselle puolelle noin kolmen kilometrin päähän Loimaan kunnan Jaukkarinkulman alueelle on ollut suunnitteilla neljän voimalan tuulivoimapuistoa. Suunnittelutarveratkaisua koskeva päätös on tehty tiettävästi helmikuussa 2014. Noin 10–25 kilometrin säteellä Tyrinselän hankkeesta on suunnitelmia myös viiden muun tuulivoimapuiston rakentamisesta.

Maakunnan tuulivoimaselvityksen mukaan (selvityksessä on tosin tarkasteltu huomattavasti suurempaa aluetta kuin nyt tarkasteltavana oleva alue) Tyrinselän metsäalue on tärkeä metsäkanalintujen lisääntymisalue sekä metsojen soidin- ja pesimäalue. Alue sijaitsee lintujen tavanomaisen muuttoreitin varrella; kurkia muuttaa alueella melko paljon. Erikseen laaditun pesimälinnusto- ja liito-oravaselvityksen mukaan hankealueella on havaittu muutamia pesiviä metsoja ja hankealueen välittömässä läheisyydessä on yksi havainto liito-oravan elinpiiristä. Lepakoita alueella esiintyy korkeintaan kohtalaisesti.

Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat yksityisiä: kaava-alueessa kiinni on Vahteriston luonnonsuojelualue kaavan länsipuolella ja Lemmettylän luonnonsuojelualue sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä kaava-alueen kaakkoispuolella. Hankealuetta lähin pohjavesialue on koillisessa runsaan 4 kilometrin etäisyydellä oleva tärkeäksi luokiteltu Huhtin pohjavesialue.

Kaava-alueen rajaus osuu kahteen rajamerkkiin, Ypäjänkylän Isovaahan ja Perttulan Talaskiveen, jotka ovat kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Nykyisellään alueella ei ole merkittäviä melunlähteitä.

HANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Tuulivoimaloiden keskeisimmät vaikutukset ovat useimmiten melu, vilkkuva varjostus, maisemavaikutukset sekä eläimistöön, etenkin linnustoon, kohdistuvat vaikutukset.

Ympäristövaikutukset on selvitetty osana tuulivoimaosayleiskaavan laatimista maankäyttö- ja rakennuslain 9 § edellyttämällä tavalla. Kaavoituksen yhteydessä on tehty mm. pohjavesi-, maisema- ja luontoselvitykset (kasvit, eläimet, geologiset muodostelmat) sekä kartoitettu kult-

tuurihistorialliset kohteet ja asutuksen sijainti. Lisäksi on tehty voimaloiden melu- ja välkemallinnukset. Tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoimaloilla ei ole todettu olevan merkittäviä haittoja ympäröivälle asutukselle, arvokkaille luonto- tai kulttuurikohteille tai maisemalle.

Melu- ja väkelaskelmat on tehty WindPRO-ohjelman versiolla 3.0.578. Melulaskelma on tehty voimalalle, jonka napakorkeus on 144 metriä, roottorin halkaisija 131 metriä ja lähtömelu 104,5 dBA. Tehtyjen laskelmien mukaan tuulivoimaloiden aiheuttama melu ei ylitä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) yöajan ohjearvoja 50 dBA lähimpien ympäri vuoden asuttavien asuntojen kohdalla eikä 40 dBA lähimpien vapaa-ajan asumiseen käytettävien alueiden kohdalla taajamien ulkopuolella. Myös ympäristöhallinnon vastaavat, tiukemmat suunnitteluohjeavot (40 dBA ja 35 dBA) alittuvat laskelmien mukaan kaikkien asuntojen kohdalla. Lisäksi hankkeelle on tehty matalataajuisen melun mallinnus ympäristöministeriön helmikuussa 2014 antamien ohjeiden mukaisesti.

Väkelaskelman mukaan arvioitu todennäköinen vilkkumisaika ylittää viiden asunnon ja muutaman lomarakennuksen kohdalla Ruotsissa ja Saksassa käytössä olevan suositusarvon, joka on alle 8 tuntia/vuosi.

Tuulivoimaloiden rakentamisella ja siihen liittyvillä järjestelyillä ei ole todettu olevan kasvillisuuteen kohdistuvia haitallisia vaikutuksia yhteenkään alueella erikseen tunnistettuun arvokkaaseen kasvillisuuskuviioon. Tuulivoimaloiden ja niihin liittyvien sähkönsiirto- ja tieverkostojen rakentaminen ei muuta arvokkaiden suokuvioiden vesitasapainoa, joten kohteiden luonnontilaisuus säilyy.

Osayleiskaavaa varten tehdyssä pesimälinnustoselvityksessä todettiin, että hankealueella ei ole linnustollisessa mielessä arvokkaita biotooppeja, eivätkä haittavaikutukset linnustolle siksi ole merkittäviä. Hankealueen linnustollisessa mielessä merkittävin havainto oli metsojen soidinalue aivan hankealueen kaakkoispuolella.

Lepakkoselvityksen havaintojen perusteella tuulivoimapuistolla ei ole merkittäviä vaikutuksia lepakoiden ruokailupaikkoihin eikä lepakoiden muuttoon. Hankealueella sijaitsee yksi liito-oravan elinpiiri, joka sijaitsee Ypäjän puolella eikä sijoitu varsinaisesti kaava-alueelle. Hankkeen ei ole arvioitu heikentävän liito-oravan elinmahdollisuuksia alueella.

Hankkeen vaikutukset maa- ja kallioperään arvioidaan vähäisiksi.

Hankkeella voi olla maisemallisia vaikutuksia, koska tuulivoimalan lavat saattavat näkyä 5–10 ja tornit 20–30 kilometrin päähän. Voimalat tulevat siten paikoin näkymään Loimijoen–Jänhijoen kulttuurimaisema-alueelle. Maisema-alue ympäröi hankealuetta, joten sille voimalat tulevat paikoin näkymään, kun voimaloita katsoo peltoaukean takaa. Lähi-alueella on 25 kilometrin säteellä kuusi muuta tuulivoimalahanketta, joiden kanssa Tyrinselän hankkeella saattaa olla maisemallisia yhteisvaikutuksia.

Hanke ei rajoita lentoliikenteen toimintaedellytyksiä, koska lentokentät sijaitsevat riittävän kaukana ja koska lentoesterajoitusalueet on otettu huomioon. Hankkeella ei todennäköisesti ole merkittäviä vaikutuksia radio- ja TV-lähetyksiin.

Hanke ei todennäköisesti aiheuta ihmisille merkittäviä terveyshaittoja tai riskejä.

ASIAN KÄSITTELY

Vireille tulo

Megatuuli Oy on 17.4.2015 päivämällään asiakirjalla pyytänyt Hämeen ELY-keskukselta päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeellisuudesta Tyrinselän alueelle suunnittelemassaan kahdeksan voimalan hankkeessa. Asiakirjassa on kuvaus hankkeesta ja sen ympäristöstä sekä arvio hankkeen ympäristövaikutuksista. Hankkeesta vastaava esittää näkemyksensä ympäristövaikutusten arvioinnin tarpeellisuudesta, että hankkeen toteuttamisesta ei ole odotettavissa sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, että YVA-menettelyn soveltaminen hankkeeseen olisi perusteltavissa. Kuudesta voimalasta kahdeksaan voimalaan kasvanut hankekoko ei lisää kielteisiä ympäristövaikutuksia siinä määrin, että YVA-menettely olisi tarpeen. Ympäristövaikutukset tullaan selvittämään kattavasti osana yleiskaavan laatimista.

Kuuleminen

Humppilan, Loimaan, Jokioisten ja Ypäjän kunnille sekä Hämeen liitolle on annettu mahdollisuus esittää näkemyksensä hankkeen arviointimenettelyn tarpeesta. Lausunnon antaneilla ei ollut erityistä kommentoitavaa YVA-menettelyn tarpeellisuudesta. Hämeen liitto kuitenkin toteaa lausunnossaan, että olisi hyvä arvioida, ovatko yleiskaavaa varten laadittavat ja vaihemaakuntakaavaa varten laaditut vaikutusten arvioinnit ja selvitykset yhdessä riittäviä vai tarvitaanko vielä jotain näiden lisäksi.

Hämeen liitto tuo lausunnossaan esiin myös sen, että ympäristöministeriö jätti vahvistamatta Kanta-Hämeen 1. vaihemaakuntakaavasta Humppilan lentokenttä- ja logistiikka-alueet, mutta vahvistamatta jättämisestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Nyt käsittelyssä olevat 8 tuulivoimalaa eivät estä lentokenttähankkeen toteutumista, mikäli KHO päättää vahvistaa lentokenttämerkinnän.

RATKAISU JA PERUSTELUT

Hankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain mukaista arviointimenettelyä. Mikäli hanke laajenee, arviointimenettelyn tarve tulee selvittää uudelleen.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain (YVAL) 4:n mukaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia tai joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja

muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavista hankkeista säädetään tarkemmin asetuksella (YVA-asetus). Sen 6 §:ssä luetellaan hankkeet, joihin sovelletaan arviointimenettelyä. Pykälän kohdan 7) e) mukaan arviointimenettelyä sovelletaan tuulivoimahankkeeseen, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 30 megawattia.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin edellä tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, arviointimenettelyä edellyttävien hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Harkittaessa vaikutusten merkittävyyttä yksittäistapauksessa on YVA-asetuksen 7 §:n mukaisesti tarkasteltava erityisesti

- 1) hankkeen ominaisuuksia, kuten hankkeen koko, yhteisvaikutus muiden hankkeiden kanssa, luonnonvarojen käyttö, jätteiden muodostuminen, pilaantuminen ja muut haitat sekä onnettomuusriskit ottaen erityisesti huomioon käytettävät aineet ja tekniikat
- 2) hankkeen sijaintia, kuten nykyinen maankäyttö, alueen luonnonvarojen suhteellinen runsaus ja uudistumiskyky sekä luonnon sietokyky (ottaen erityisesti huomioon kosteikot, rannikkoalueet, vuoristo- ja metsäalueet, luonnon- ja maisemansuojelualueet, lain nojalla luokitellut tai suojellut alueet, alueet, joilla yhteisön lainsäädännössä vahvistetut ympäristön tilaa kuvaavat ohjeavot on jo ylitetty, tiheään asutut alueet sekä historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävät alueet)
- 3) vaikutusten luonnetta, kuten vaikutusalueen laajuus ottaen huomioon vaikutuksen kohteena olevan väestön määrä, valtioiden rajat ylittävä vaikutus, vaikutuksen suuruus ja monitahoisuus, vaikutuksen todennäköisyys sekä vaikutuksen kesto, toistuvuus ja palautuvuus.

Suunniteltu Tyrinselän hanke on jonkin verran alle YVA-asetuksen hankeluettelon kokorajojen. Sen ympäristövaikutusten merkittävyyttä arvioidaan seuraavassa YVA-asetuksen harkintakriteerien pohjalta.

Hankkeen ominaisuudet

Tyrinselän hanke käsittää kahdeksan voimalaa. Se on näin ollen voimamäärältään 80 % YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon mukaisesta hankkeesta. Kokonaistehoa ei ole tarkemmin ilmoitettu hankevastaavan toimittamassa suunnitelmassa, tuulivoimaosayleiskaavassa olevan maininnan mukaan kokonaisteho tulee olemaan alle 30 MW. Hankkeen koko ei puolla arviointimenettelyn soveltamista, edellyttäen, että hankkeen kokonaisteho alittaa 30 MW.

Hankkeella voi olla yhteisvaikutuksia muiden lähellä sijaitsevien tuulivoimapuistohankkeiden, etenkin lähimpänä Loimaan puolella olevan Jaukkarinkulman tuulivoimahankkeen kanssa. Yhteisvaikutukset voivat olla lähinnä maisemallisia ja mahdollisesti muuttavaan linnustoon koh-

distuvia vaikutuksia. Maisemalliset vaikutukset saattavat kohdistua valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuurimaisema-alueisiin. Maisemalliset yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa saattavat olla merkittäviä.

Hankealue on metsätalouskäytössä. Hankealueen länsiosassa sijaitsee yksi liito-oravan elinpiiri. Hanke ei kuitenkaan heikennä liito-oravan elinmahdollisuuksia alueella, koska sen elinpiirin turvaamiseksi on ehdotettu jätettäväksi luonnonsuojelulain mukaisen reviirirajauksen lisäksi kaksi elinympäristön lisävyöhykettä reviirin kaakkois- ja lounaispuolelle. Hankkeen linnustovaikutukset ovat ilmeisesti enintään kohtuulliset. Lepakoihin ei arvioida kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia.

Hankkeen edellyttämä mahdollisesti haitallisia vaikutuksia aiheuttava luonnonvarojen käyttö on vähäistä. Hankkeesta ei synny jätteitä.

Tuulivoimaloiden rakentamisesta ja toiminnasta ei aiheudu erityistä pilaantumista ja muuta vastaavaa haittaa. Onnettomuusriskeistä tunnetuin on joissakin olosuhteissa siipiin muodostuva jää, joka voi voimalan siipien pyöriessä iskeytyä lähialueille ja aiheuttaa vaaraa. Onnettomuusriskiä ei kuitenkaan voida pitää merkittävänä.

Hankkeen sijainti

Kanta-Hämeen maakuntakaavan uudistamisen 2. vaihe on käynnissä, kaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 1.6.2015. Tyrinselän alue on merkitty kaavaan tuulivoimaloiden alueena. Hankealueelle on valmistunut Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavaluonnos, joka on parhaillaan nähtävillä (27.5.–26.6.2015).

Tyrinselän hankealue on metsäistä mäkimaastoa, ja alueelta löytyi muutamia arvokkaita kasvillisuuskohteita. Tuulivoimalat voitaneen sijoittaa niin, että arvokkaat luontokohteet säilyisivät. Näitä kohteita lukuun ottamatta luonnon sietokyvyn voi todeta alueella olevan jokseenkin tavanomainen.

Hankealueella ei ole historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittäviä arvoja. Kaava-alueen rajan tuntumassa on kaksi muinaisjäännöksiä luokiteltua rajamerkkiä.

Vaikutusten luonne

Tuulivoimaloiden keskeisimpiä vaikutuksia ovat melu ja välke, linnusto- ja muut eläimistövaikutukset sekä maisemalliset vaikutukset. Tyrinselän alueella näistä merkittävimpiä saattavat olla maisemalliset vaikutukset, joita korostavat useiden tuulivoimapuistojen sijoittuminen lähialueille ja mahdolliset yhteisvaikutukset niiden kanssa. Maisemavaikutusten kohteena voi olla sekä pysyvää asutusta että kesäasukkaita ja ohikulkijoita.

Tuulivoimaloiden aiheuttama melu ei mallinnusten mukaan ylitä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) yöajan ohjearvoja lähimpien asuinra-

kennusten eikä vapaa-ajan asuntojen kohdalla. Arvioitu todennäköinen välkevaikutus ylittyy kuitenkin lievästi muutamien asuntojen ja loma-asuntojen kohdalla.

Koska tuulivoimalat rakennetaan useita vuosikymmeniä kestäviksi, myös niiden vaikutukset ovat pysyviä tai pysyvästi toistuvia. Tuulivoimalan aiheuttamat maiseman muutokset voi katsoa pysyviksi. Meluvaikutusten syntyminen riippuu mm. tuulen voimakkuudesta ja suunnasta. Välkevaikutuksia puolestaan voi ilmetä vain auringon ollessa riittävän matalalla horisontissa. Muuttolintuihin kohdistuvat vaikutukset riippuvat paitsi lintulajista myös siitä, kuinka eri lajien muuttoreitit kunakin vuonna kulkevat. Arviointiin tuo epävarmuutta se, että ei ole paljonkaan tietoa siitä, missä määrin linnut voivat sopeutua tuulivoimaloiden häirintä- ja estevaikutuksiin.

Yhteenveto

Kokonaisuutena arvioiden Tyrinselän tuulivoimahankkeella saattaa olla merkittäviä maisemaan kohdistuvia yhteisvaikutuksia muiden lähialueen tuulivoimahankkeiden kanssa. Muilta osin vaikutukset eivät ilmeisesti ole merkittäviä. Pelkästään merkittävät maisemalliset yhteisvaikutukset eivät kuitenkaan yksinään riitä siihen, että hankkeen voitaisiin katsoa todennäköisesti aiheuttavan laadultaan ja laajuudeltaan YVA-asetuksen hankeluettelon hankkeisiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hankkeeseen ei siten ole tarpeen soveltaa arviointimenettelyä.

Hankkeen ympäristövaikutukset tullaan selvittämään kohtuullisen kattavasti osana osayleiskaavan laatimista maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Vaikutusarvioinnissa tarkastellaan myös mahdollisuuksia ja keinoja vaikutusten lieventämiseen. Kaavan laatimisen osallistumismenettely mahdollistaa sen, että kansalaisilla on mahdollisuus perehtyä suunnitelmiin ja lausua kaavaprosessin aikana mielipiteensä.

YVA-lain 25 §:n mukaisesti hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää. Ympäristövaikutusten selvittäminen ja tarvittava osallistuminen ja kuuleminen järjestäminen on mahdollista hoitaa hankkeen edellyttämien kaavoitus- ja rakennuslain mukaisten menettelyiden yhteydessä.

Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994 muutoksineen) 4, 6 ja 19 §:t

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006 muutoksineen) 4, 6 ja 7 §:t

Hallintolaki (434/2003) 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea muutosta valittamalla. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

Johtaja

Tommi Muilu

Erikoissuunnittelija

Markku Paananen

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**Päätös**

Megatuuli Oy, Teknobulevardi 3–5, 01530 Vantaa
saantitodistuksin, suoritemaksutta

Tiedoksi

Jokioisten kunta
Ypäjän kunta
Humppilan kunta
Loimaan kunta
Hämeen liitto

Päätöksen nähtävillä olo

Hämeen ELY-keskus tiedottaa tämän päätöksen nähtävillä olosta kuuluttamalla Jokioisten kunnan ilmoitustaululla. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä 22.6.–7.7.2015 Jokioisten kunnanvirastossa, Keskuskatu 29 A, Jokioinen, Ypäjän kunnanvirastossa, Perttulantie 20, Ypäjä, Humppilan kunnanvirastossa, Kisakuja 2, Humppila ja Loimaan kaupungintalolla, Kauppalankatu 3, Loimaa.

Kuulutus julkaistaan myös sähköisesti Hämeen ELY-keskuksen internetsivulla osoitteessa www.ely-keskus.fi/hame > Ajankohtaista > Kuulutukset. Päätös julkaistaan myös sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivulla osoitteessa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/hame.

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS**LIITE****Valitusviranomainen**

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka, postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta,
- muutos, joka päätökseen vaaditaan tehtäväksi sekä
- muutosvaatimuksen perustelut.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- Hämeen ELY-keskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiamiehen valtakirja sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: vaihe 029 56 42200, asiakaspalvelu 029 56 42210

Telekopio: 029 56 42269

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.15